

per l'izafet, -i, tant típic del persa i de molts dialectes iranians, amb el valor total de 'espasa de vara' literalment, o sigui 'espasa corbada en forma de vara'.

Afegim ara un altre mot, que sembla compost amb aquest mateix -tar, segons sembla en formes dialectals un poc diferents: *gomedar* m. «espécie de punhal recurvado do Oriente» que Figueiredo documenta en la «Crón dos Reis de Bisnaga» (q8) amb la cita «os adarguiros com suas espadas e *gomedares* na cinta» també aquí hi hauria *tar* unit amb izafet a un altre mot? Figueiredo creu que ve d'un persa *kbam-dabra*; no crec que la sonorització de la -i- ens hagi d'alarmar. Hi hauria potser relació amb *GUMIA* o la seva base àr. *kumm*? Un *kumm-i tarr*, perso-àrabí?

L'objecció a tot això és que el suposat *šam-i tar(r)* no està documentat en àrab ni el sé trobar en fonts irànies. Tanmateix els fets històrics proven que a Europa el mot degué arribar a les llengües europees no pas per via àrabo-africana, sinó per conducte del turc, i per via marítima. Pogué ser un terme transmès per l'irani al turc, i envellit a Pèrsia. Al capdavant també podria resultar d'un encreuament, que tot essent estrany a l'irani, hagués estat fet per estrangers (turcs o àrabs) entre dos sinònims *šamšer* i *kumm-i tarr*.

1 Res no s'oposa que aquesta -r- simple sigui mera grafia per -rr-, però encara menys és inversemblant que fos real i es canviés en -rr-, com *gutarra* de l'àr. *kuṭāra* (que en les *VidesR*, el ms B encara grafia *ciṭara*, contra *ciṭarra* del P, 257r1), i recordem *carrabina*, *morraxa* etc.

Simolsa La bona grafia és *CIMOLSA*, sota la qual ja s'ha publicat aquest article. Alguns suplementes. «--- tres scapolons de *simolses*» Bna a 1389 (*BABL* XIII, 307, més context a *SERBOIX*). Encara que a Val ja hem trobat sovint *simolsa* en els clàssics, i que així ho posa encara a *CRos*: «*simolsa*, orillo: la orilla en el paño, que regularmente se haze de lana más basta» (1764, p. 213), posteriorment s'hi ha estès una -b- sigui per contaminació de *bossa*, sigui per una ultracorreció mossarabitzant: «*simbolsa*, orillo», Lamarca, *Vocab en seccions* de *MGadea* (p. 23); murc. *simbolsa* (Ga. Soriano). Però eiv. «*simolsa*: orillo», *PzCabr.*, i en l'olotí *MrnVayreda* (*Sang Nova* I, § 7, 55, context en *violari*). En terres de França, pel que fa a l'alpi «*cimourso*: lisière des étoffes» (Chabrand), notem que ací tota l darrer vocal es canvia en -r-, per tant això representa *cimolsa* amb -ls- com en català. L'àrea del mot arriba fins a la punta Sud de Bèlgica, *samousse* «lisière d'une toile ou d'une étoffe» (en gaumet i a *Virton*, *Haust*, *Étym wall et fr* 1923; *Rom* XL, 329-30; *RLr* I, 370); i a l'E. fins al serbocroat *ciṃuša* «rand des stoffes», a *Perast* (Skok, *ZRPb* LIV, 208).

+SIMOLTA, f. Mot només conegut com a benasques: «batahola, burla, sin. de *pitra* ('aldarull, bullici'), ex: *taręs jan una simolta koma si ye<s>se molta chen trafikán*» (Ballarín, no en Ferraz, ni en cap altra font catalana ni aragonesa). Com que l'oc. ant *mpouta* 'repic de campanes i trompetes guerrerres', 'se

nyal que hom dona', l'aran. *mauta* 'gran batibull que mouen els caçadors per obligar els isards a descobrir-se fugint, i poder tirar amb bona punteria', i el ribag *remoltar* 'fer això els caçadors' (v, 825a23, i s. v *MOLTA*), provenen del ll. vg. *MOVĪTA* (part de *MOVĒRE* 'moure', cl. *MOTA*), potser vindria d'una evolució fonètica i semàntica paral·lela, soferta pel seu derivat ll. *SEMOTA*, veg. *SEMOVĪTA*, part. de *SEMOVĒRE* «écarté, retiré», «qui a lieu a l'écart, secret», *semota* «endroits éloignés»; o més aviat de *somoure*, oc. ant *somover* «exciter, irriter, exciter le peuple à la révolte, se mettre en mouvement», part. *SUBMOVĪTA* vg, d'on el cat. ant. *somouta*, -olta 'commoció, revolta' (vol v, 825b3) (car a *SEMOVĒRE* no se li coneix desdencència romànica), amb dissim. o-ò > e-ò (la *i* causada no sols per infl. de la *s*-, sinó també per *si mou*, que és la pron. ribagorçana de lloc de 'es mou'), sigui passant per la idea de 'sometent', 'viafora' (com l'oc. ant. *mouta*) o per la de 'remenament d'objectes, terrabastall', que també deu ser la bàsica del ribag *remoltar* i aran. *mauta*. Cf. encara gc. (*a*)*mautà* 'remenar', 'fer sortir el bestiar' i l'article *mauta* del meu dicc. aranès-gascó.

SIMONIA, del b. ll. *simonia*, derivat del nom de Simó el Màgic, al·ludint al seu oferiment de diners als Apòstols, per tal de rebre el do de conferir l'Esperit Sant □ 1.ª doc : Llull.

«L'abat Blanquerna s'escusà, dient que no s'cove-
nia a vida contemplativa ---. L'artiacha anà a Roma
per demanar son bisbat, e --- ls canonges trameteren
procurador contra l'artiacha --- Ohides --- les parts, lo
Sr. Apostoli dix ---: —Semblança de *simonia* és squi-
vadora cosa a elecció --- e per açò és semblant que l'
abat Blanquerna, --- qui no vol --- passar a ampla vida,
que aquell sia digne de ésser bisbe», *Blanq* (II, *NCl*.
II, 73.10). «Si un hom vol combregar: —portau tres
candeles encese a tres diners ---; no gosen dir:
—Tant me dareu— car seria massa uberta la *simonia*,
mas tenen-hi maneres», *StVicentF* (*Serm* I, 201.5, cf.
s. v. *MANERA*). I veg. la cita dels *Eiximplis* del re-
cull Aguiló, en el seu diccionari.

DERIV.: *Simonet* 'simonia' (?) (Lab. 1840). *Simoniac* [1423, Febrer; Belv.]. *Simoniàtic* *Simonejar*.

Simorra, V. *cimorra* *Simovent*, V. *seent* (*SEURE*) i cf. *si* (*SEU*) i *moure* *Simpatia*, *simpàtic*, *simpattzar*, V. *patir* *Simpètal*, V. *pètal* *Simpiezòmetre*, V. *piezòmetre*

SIMPLE, pres del ll. *simplus*, -a, -um, id., com a mot mig-savi. □ 1.ª doc : Llull.

«Qual valia més: o ésser rey, o cavaller *simple*, de un scut?», i invocant Déu com «essència *simple*, actu pur sens fi e sens començament», «forts e *simple*» (*Blanq*, *NCl*. II, 239.27; I, 83.29; II, 84.19). «Sent Francès fo hom *simple* com a colom: on, per la sua *simplesa*...», *VidesR*, 219r2, n. 9. «Déus --- ama los hòmens verdaders e benignes e *simples* ---», *Eixime-
nis* (*Terç* I, 261.28). Originàriament, d'acord amb el